

INDEX

PREFATIO	
CAPUT I. De quarumdam vocum explicationibus	7
CAP. II. De definitione philosophiæ	11
Articulus I. De definitione in genere	12
Art. II. De vera philosophiæ definitione	14
CAP. III. De divisione philosophiæ	17
Art. I. De divisione in genere	17
Art. II. De genuina philosophiæ divisione	18
CAP. IV. De argumentatione	20

PARS PRIMA PHILOSOPHIÆ.

DISSERTATIO I. DE IDEA	25
CAP. I. De idea prout in mente existit	25
Art. I. De idearum divisione	26
Art. II. De idearum proprietatibus	28
§ I. De idearum veritate et falsitate	28
§ II. De claritate et obscuritate idearum	29
§ III. De idearum distinctione et confusione	30
§ IV. De idearum comprehensione et extensione	30
Art. III. De functionibus mentis circa ideas	30
§ I. De attentione	31
§ II. De idearum abstractione	32
§ III. De idearum comparatione	33
CAP. II. De idea prout signis extra mentem profertur	34
Art. I. De gestu	35
Art. II. De voce seu locutione	36
Art. III. De scriptura	37
DISSERTATIO II. DE JUDICIO	40
CAP. I. De judicio prout in mente latet	41
Art. I. De natura judicii	41
§ I. An judicium sit actus mentis positivus	42
§ II. An judicium sit actus simplex	42
Art. II. De causa efficiente judicii	44
Art. III. De divisione judicii	44
CAP. II. De judicio prout verba extra mentem profertur	46
Art. I. De proprietatibus propositionis	48

§ I. De proprietatibus propositionis absolutis.	48
Sectio I. De quantitate propositionis.	48
Sect. II. De qualitate propositionis.	51
Punctum I. De affirmatione et negatione propositionis.	52
Punct. II. De veritate et falsitate propositionum.	55
§ II. De proprietatibus propositionum relativis.	57
Sect. I. De conversione propositionum.	57
Sect. II. De oppositione propositionum.	60
Punct. I. De speciebus oppositionis propositionum.	61
Punct. II. De proprietatibus oppositionis propositionum.	62
Punct. III. De usu oppositionis propositionum.	64
Art. II. De variis propositionum speciebus.	66
§ I. De propositione complexa.	66
§ II. De propositionibus compositis.	68
DISSSERTATIO III. DE RATIOCINIO.	70
CAP. I. De materia et forma syllogismi.	72
CAP. II. De regulis syllogismorum.	74
Art. I. De regulis syllogismorum juxta veteres.	74
Art. II. De regula generali pro omnibus syllogismis, juxta recentiores.	81
CAP. III. De variis syllogismorum speciebus.	83
CAP. IV. De aliis, præter syllogismum, argumentationis speciebus.	87
CAP. V. De diversis sophismatibus.	91
§ I. De diversis sophismatum speciebus.	92
§ II. De fontibus sophismatum et errorum.	96
DISSSERTATIO IV. DE METHODO.	101
APPENDIX. De demonstratione.	105
DISSSERTATIO V. DE CERTITUDINE.	107
CAP. I. De certitudinis divisione.	111
CAP. II. De existentia certitudinis, ubi duplex pyrrhonismus, objectivus et subjectivus, confutatur.	112
CAP. III. De motivis certitudinis.	123
Art. I. De sensu intimo.	124
Art. II. De evidentiâ.	127
Quæritur utrum evidentiâ possit esse major vel minor.	135
Art. III. De relatione sensuum.	136
Art. IV. De consensione hominum in moralibus.	146
Art. V. De testimonio hominum.	150
§ I. Nonnullæ præmittuntur notiones necessariæ.	151
I. De notionibus quæ spectant facta.	151
II. De notionibus quæ testes respiciunt.	151
§ II. De pyrronismo historico.	152

§ III. De auctoritate testimonii hominum in factis historicis.	153
Sect. I. De auctoritate testimonii hominum in factis naturalibus.	153
Sect. II. De auctoritate testimonii hominum in factis supernaturalibus.	169
Art. VI. De memoria.	174
Art. VII. De analogia.	176
Art. VIII. De motivo probabili.	179
CONCLUSIO. De criterio certitudinis.	181
APPENDIX. De methodo disputandi.	182
I. DISSERTATION sur le fondement de la certitude. — Principales opinions des anciens philosophes. — Systèmes de Descartes et de M. de Lamennais.	186
II. DISSERTATION sur plusieurs autres systèmes, en ce qui concerne la vérité et la certitude.	202

PARS SECUNDA PHILOSOPHIE,

METAPHYSICA.

DISSERTATIO I. DE ONTOLOGIA.	211
CAPUT I. De notione, essentia et possibilitate entis in genere.	211
CAP. II. De causis et effectibus entium.	214
CAP. III. De variis speciebus entis.	221
Art. I. De substantia et modo.	221
Art. II. De finito et infinito. — De idea infiniti.	223
Art. III. De ente materiali et spirituali, ubi de divisibilitate materiæ	226
CAP. IV. De proprietatibus absolutis et relativis entis, ubi de numero.	229
CAP. V. De spatio et tempore.	234
DISSERTATIO II. DE PNEUMATOLOGIA.	237

PARS PRIMA PNEUMATOLOGIE.

De Deo et ipsis attributis.	238
QUESTIO I. De existentia Dei.	238
CAP. I. De theismo et atheismo inter se comparatis.	239
Art. I. An quis prudenter manere possit indifferens circa Dei existentiam	239
Art. II. De incommodis ex atheismo sequentibus.	242
Art. III. An theismus præstantior et optabilior sit atheismo.	246

Art. IV. An theismus atheismo sit tutor.	247
Art. V. An atheismus polytheismo sit pejor.	248
CAP. II. De præcipuis argumentis quibus existentia Dei demonstratur.	250
Art. I. De argumentis metaphysicis.	251
Argumentum I. Ex ente necessario.	251
Argum. II. Ex idea Dei.	257
Argum. III. Ex propria existentia nostra.	260
Argum. IV. Ex creatione materiæ.	261
Argum. V. Ex necessitate primi motoris.	263
Art. II. De argumentis physicis.	268
§ I. De systemate Epicuri.	268
§ II. Exponuntur argumenta physica Dei existentiam adstrucentia.	272
Argum. I. In inspectione orbis petitum.	272
Argum. II. Ex formatione corporis nostri.	279
Art. III. De argumentis moralibus.	279
Argum. I. Ex consensu populorum deductum.	280
Argum. II. Ex stimulis conscientiæ petitum.	288
QUÆSTIO II. <i>Quid sit Deus, seu quænam sint ejus attributa.</i>	289
De ascitate Dei et de ipsius attributorum distinctione.	289
CAP. I. De Dei unitate.	292
Art. I. De unitate Dei, adversus Gentiles.	293
Art. II. De dualismo seu de duobus Manichæorum principiis.	294
Art. III. De origine mali sub unico ente summe bono.	297
CAP. II. De æternitate Dei.	307
CAP. III. De immutabilitate Dei.	310
CAP. IV. De libertate Dei, ubi sententia D. Cousin impugnat.	312
De optimismo.	317
CAP. V. De independentia et omnipotentia Dei. De creatione.	319
CAP. VI. De simplicitate Dei.	321
CAP. VII. De immensitate Dei.	323
CAP. VIII. De intelligentia et scientia Dei.	323
CAP. IX. De sapientia Dei.	325
CAP. X. De sanctitate et veritate Dei.	336
CAP. XI. De bonitate et beatitudine Dei.	337
CAP. XII. De justitia Dei.	338
CAP. XIII. De divina Providentia.	339
Art. I. De divinæ Providentiae existentia.	339
Art. II. De rerum omnium conservatione.	344
Art. III. De influxu Dei in liberas hominum actiones.	346
§ I. An Deus in liberas hominum actiones revera influat.	346

§ II. Qualis sit ille divinæ Providentiae influxus in actiones liberas hominum.	348
DISSERTATION sur le panthéisme; son histoire. Exposé et réfutation des divers systèmes.	350

PARS SECUNDA PNEUMATOLOGIE.

DE ANGELIS.	359
CAP. I. De angelorum existentia.	359
CAP. II. De numero angelorum.	362
CAP. III. De variis angelorum ordinibus.	363
CAP. IV. De angelorum essentia.	365
CAP. V. De angelorum intellectu, voluntate et inter se locutione.	369
CAP. VI. De culpa et poena angelorum.	372
CAP. VII. De angelorum ministeriis.	374
CAP. VIII. De angelorum potentia.	379

PARS TERTIA PNEUMATOLOGIÆ.

DE MENTE HUMANA.	389
CAP. I. De facultatibus mentis humanæ.	390
Art. I. De intellectu.	390
§ I. De idearum origine et natura.	391
Sect. I. De variis circa hanc questionem systematibus.	391
Punct. I. De variis sensualistarum systematibus.	391
Punct. II. De variis idealistarum systematibus.	392
Sect. II. Quid, juxta nos sentiendum sit de hac difficultate.	395
§ II. De expressionibus idearum seu de linguarum institutione.	399
Sect. I. De significatione vocum quibus linguae componuntur.	399
Sect. II. De inventione linguarum.	401
Sect. III. De inventione scripturaræ.	404
Art. II. De libertate humana.	406
CAP. II. De natura mentis humanæ, seu de spiritualitate ejus.	416
SCHOLIUM. Quid sentieadum, præter spiritualitatem circa naturam mentis humanæ.	433
CAP. III. De unione mentis humanæ cum corpore.	434
Art. I. De initio unionis mentis cum corpore.	434
Art. II. De natura unionis mentis cum corpore.	437
SCHOLIUM.	436
Art. III. De consecutiis unionis mentis cum corpore.	439
De systemate doctoris Gall.	439

CAP. IV. De mentis humanae destinatione	418
Art. unicus. Utrum mens, destructo corpore necessario perireat, an vero pro altera reservetur vita.	448
CAP. V. De belluis.	451

PARS TERTIA PHILOSOPHÆ.

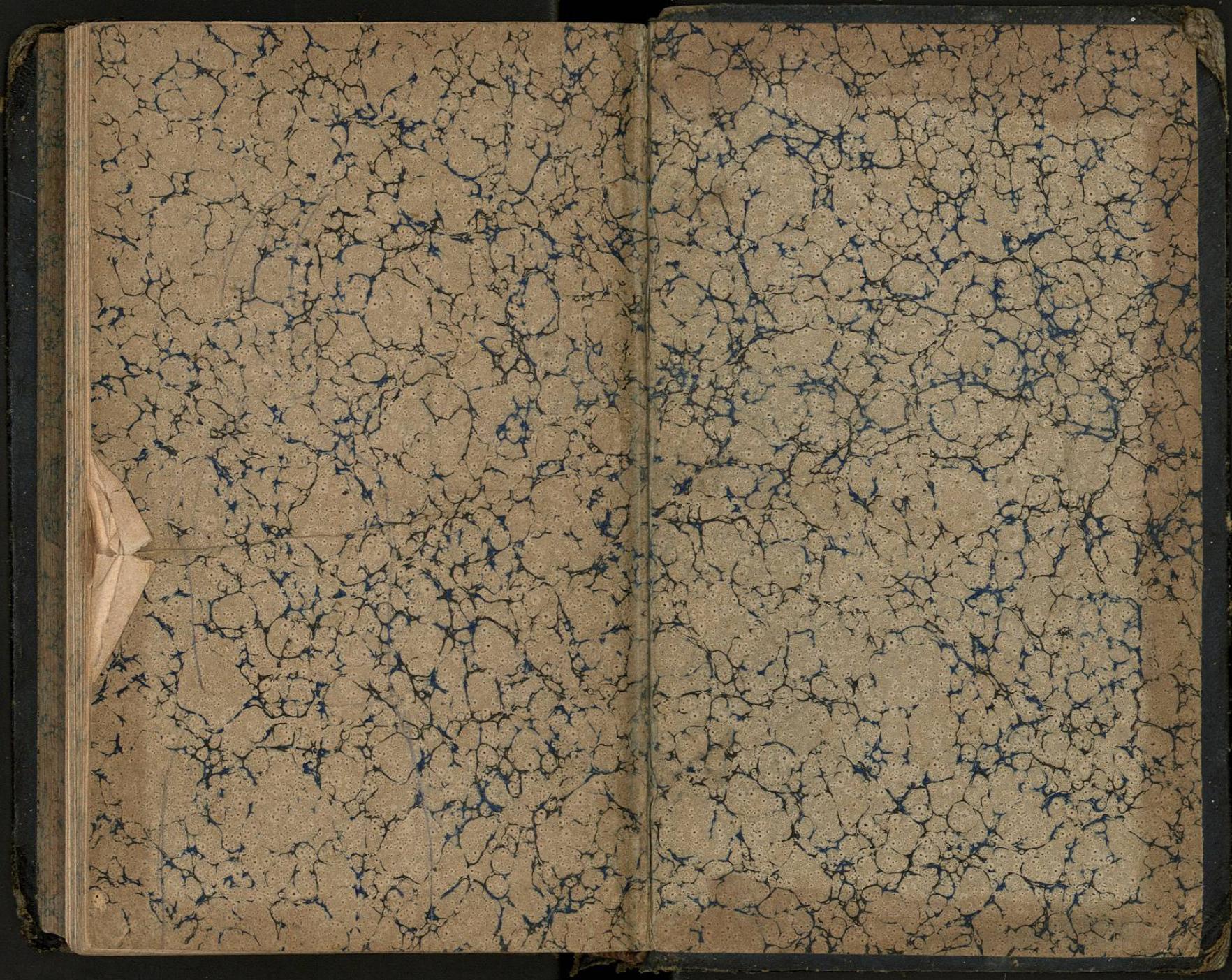
MORALIS.

Notiones præviae.	462
DISSERTATIO I. DE ACTIBUS HUMANIS IN GENERE.	464
CAP. I. De bonarum malarumque actionum differentia.	464
Art. I. De discrimine inter bonum et malum morale.	464
Propositio : Bonum et malum morale essentialiter differunt.	465
Art. II. De obligatione faciendi bonum et vitandi malum, seu de legis naturalis existentia.	476
Prop. Existit lex naturalis.	477
Art. III. De legis naturalis promulgatione.	480
§ I. An et quomodo lex naturalis sufficienter promulgetur.	480
§ II. An in praesenti rerum statu lex naturalis invincibiliter ignorari possit.	481
§ III. De conscientiae divisionibus.	482
Art. IV. De legis naturalis immutabilitate.	483
Prop. Lex naturalis nullam proprie dictam admittit mutationem, neque per abrogationem, neque per derogationem, neque per dispensationem.	483
Art. V. De sanctione legis naturalis.	484
Prop. I. Post praesentem, altera exstitura est vita beata vel misera, secundum uniuscujusque opera.	485
Prop. II. Aeternam fore beatorum felicitatem fides et ratio fortiter suadet.	491
Prop. III. Repugnare poenas aeternas in altera vita demonstrare nequeunt increduli.	492
CAP. II. De bonarum et malarum actionum principiis.	496
CAP. III. De regulis quibus actiones bona a malis secerni possunt.	497
DISSERTATIO II. DE ACTIBUS HUMANIS IN SPECIE.	498
CAP. I. De officiis hominum erga Deum.	498
Art. I. De necessitate religionis.	499
§ I. Necessitas religionis ex natura Dei et hominis adstructa.	499
Prop. I. Deo debetur cultus internus.	499
Prop. II. Deo debetur cultus externus.	505
Prop. III. Deo debetur cultus solemnis, id est nomine religiose societatis exhibitus.	507

§ II. An religio sit necessaria relative ad societatem et homines privatos.	511
Prop. I. Religio est fundamentum societatis, ita ut societas nec prosperare nec etiam existere possit sine religione.	511
Prop. II. Religio necessaria est homini privato seu respectu ejus, est fons multorum bonorum; irreligio vero radix multorum malorum.	513
Art. II. De religionis naturalis insufficientia.	514
Prop. I. Ratio sufficere potest ad plurima cognoscenda legis naturalis officia saltem distributive sumpta.	516
Prop. II. Sine revelatione moraliter impossibile erat colligere et convenienter docere corpus religionis quo Deus debito modo honoraretur.	517
Prop. III. Sine revelatione absolute impossibile est cognoscere plurima quorum notitia magna nostra interest.	526
COROLLARIUM.	528
SCHOLIUM.	528
Art. III. De indifferentia circa religiones.	529
Prop. I. Nemo potest, tuta conscientia, in deismo conquiscere et omnem revelationem rejicere.	529
Prop. II. Nullus manere potest indifferens circa diversas religiones quae dicuntur revelatae.	530
De intolerantia.	538
COROLLARIUM.	540
CAP. II. De officiis hominis erga seipsum.	540
Art. I. De officiis hominis quae spectant ejus animam.	541
§ I. De officiis hominis relative ad intellectum.	541
Prop. Scientiae et artes per seipsas hominem non depravant, nec damnari possunt ut malæ.	542
§ II. De officiis hominis quae voluntatem respiciunt, ubi de periculis vitandis cautionibusque habendis.	548
Art. II. De officiis hominis quae corpus ejus spectant.	551
§ I. De obligatione servandi unionem mentis cum corpore.	551
Prop. Lex naturalis stricte prohibet liberam sui ipsius occasionem.	552
§ II. Quænam sint consecaria obligationis servandi corpus.	561
CAP. III. De officiis hominis erga alios homines.	563
Art. I. An homo natus sit ad societatem.	563
Prop. Homo natus est ad societatem cum aliis hominibus ineundam.	564
SCHOLIUM.	570
Art. II. De officiis hominis erga alios homines generatim sumptos.	570
§ I. De positivis officiis nostris erga alios generatim spectatos.	570

§ II. De officiis nostris negativis erga alios homines generaliter spectatos	573
Sect. I. De homicidio	573
Punct. I. An injustum vitæ aggressorem occidere liceat	573
Prop. Qui aliter propriam vitam defendere nequit injustum aggressorem occidere potest	573
Punct. II. An singularia certamina sint licita	577
Prop. Prorsus illicita sunt singularia certamina privata auctoritate suspecta	577
Sect. II. De furto	581
Punct. I. De proprietate	581
De origine proprietatis	581
De variis modis proprietatem bonorum acquirendi	584
Punct. II. De furto aliquisque injustitiae	586
Art. III. De officiis hominis erga alios homines in variis speciebus societatis consideratos	587
S I. De societate domestica. — Hodiorum <i>Socialistarum</i> systemata	587
Sect. I. De societate conjugali	588
Punct. I. De cælibatu	590
Prop. Cælibatus ex natura sua bonus est ac honestus	590
Punct. II. De unitate matrimonii	591
Punct. III. De matrimonii indissolubilitate	592
Prop. Sola ratione ostenditur matrimonii vinculum usque ad mortem alterutrius conjugis esse duraturum, et divortium proprie dictum admitti non posse	593
SCHOLIUM	597
Punct. IV. De matrimonii impedimentis, sive de personis quæ matrimonium secum inire nequeunt	598
Punct. V. De officiis conjugatorum	599
Sect. II. De societate paterna	600
Punct. I. De officiis parentum erga filios	600
Punct. II. De officiis liberorum erga parentes	602
Sect. III. De societate herili	603
Punct. I. De famulis	603
Punct. II. De servis proprie dictis seu mancipiis	604
Prop. Status servitutis, in se spectatus, absolute est licitus	605
S II. De societate politica	607
Sectio I. De origine societatis politicæ	607
Prop. Suprema auctoritas gubernandi populum a solo Deo tanquam a primario fonte repetenda est. Refellitur sistema Rousseau circa primordiale conventionem ad sensum suum intellectam et doctrina de supremâ potestate populi	609

Sect. II. De divisione societatis politicæ	613
Punct. I. De notionibus triplicis regiminis politici, videlicet, monarchici, aristocratici et democratici	613
Punct. II. Quodnam ex triplici regimine politico sit antependendum	615
Prop. I. Regimen monarchicum omnium est perfectissimum	616
Prop. II. Monarchia hereditaria anteponenda est monarchia electivæ	617
Sect. III. De titulis quibus summa auctoritas acquiritur	618
Sect. IV. De characteribus supremæ auctoritatis	620
Punct. I. De independentia supremæ auctoritatis	620
Punct. II. De inviolabilitate supremæ auctoritatis	621
Punct. III. De unitate supremæ auctoritatis	624
Punct. IV. De perpetuitate supremæ auctoritatis	624
Sect. V. De attributis supremæ auctoritatis	624
Punct. I. De potestate bellum indicendi et faciendi	624
De bellis justis	625
De bellis injustis	626
De modo bellum faciendi	626
De jure acquisito in bello	628
Punct. II. De potestate pacem concludendi et foedera ineundi	629
Punct. III. De potestate pacem condendi	630
Punct. IV. De potestate justitiam exercendi, crimina atque delicta puniendi	631
De pœnis in genere	632
De pœna mortis	633
Prop. Suprema auctoritas pœnam mortis contra malefactores decernere potest	633
De criminibus et delictis puniendis	636
Punct. V. De potestate supremæ auctoritatis circa bona temporalia subditorum	637
Punct. VI. De potestate reformandi vel perficiendi constitutiones regni	639
Sect. VII. De officiis supremæ auctoritatis erga subditos	639
Sect. VII. De officiis subditorum erga supremam auctoritatem	641
Punct. I. De officiis subditorum erga supremam auctoritatem legitimam	641
Punct. II. De officiis subditorum erga usurpatorem	643

B

FILIO

11